

Szkolka

niedzielnia

Módl się i pracuj, a będziesz szczęśliwy.

Leszno. — *Niedziela Głucha*, dnia 7. Marca 1847.

Religia.

Jubileusz.

Słowo to pochodzi z hebrajskiego, i jak Józef Żydowin, biegły w swym języku, powiada, znaczy: wolność, albo odpuszczenie. Tego samego zdania jest i Hieronim św. Rok Jubileuszu u Żydów bywał pięćdziesiąty, który przypadał po siedmiu tygodniach lat, czyli siedm razy po siedm lat, i zaczynał się liczyć od pierwszego roku, którego weszli Żydzi do ziemi obiecanej. Ten rok tak jest w Piśmie św. w księdze Lewytyku w Rozdziale 25 opisany:

„I mówił Pan do Mojżesza na górze Sinai, rzekąc: mów synom Izraelowym i rzeczesz do nich: Gdy wnidziecie do ziemi, którą ja wam dam, sobotuj Sobotę Panu. Sześć lat zasiewać będziecie pole twoje, i sześć lat obrzynać będziecie winnicę twoją, i zbierać owoce jej: ale siódmego roku Sabat będzie ziemi odpoczynienia Pańskiego: pola zasiewać nie będziecie, i winnicę nie będziecie obrzynać. Co sama ziemia zrodzi, żąć nie będziecie: i jagód winnych pierwocin twoich zbierać nie będziecie, jakoby zbieranie wina: bo

rok odpoczynienia jest ziemia. Ale wam będą na pokarm, tobie i niewolnikowi twemu, niewolnicy i najemnikowi twemu i przychodniowi, którzy gośćmi są u ciebie: bydłu twemu i dobytkowi, wszystko co się zrodzi będzie ku jedzeniu. Naliczysz też sobie siedm tygodniów lat, to jest, po siedm kroć siedm, które pospołu czynią lat czterdzieści i dziewięć: i zatrąbisz w trąbę miesiąca siódmego, dziesiątego dnia miesiąca, czasu ubłagania, po wszystkiej ziemi waszej. I poświęcisz rok pięćdziesiąty, i ogłosisz odpuszczenie wszystkim obywatelom ziemi twojej: abowiem ten jest Jubileusz. Wróci się człowiek do majątności swojej, i każdy się wróci do domu dawnego: bo Jubileusz jest, i pięćdziesiąty rok. Nie będziecie siać ani żąć co się samo na polu rodzi, i pierwocin zbierania wina niezbierzecie, dla poświęcenia Jubileuszu, ale natychmiast ofiarowane jeść będziecie. Roku Jubileuszu wrócą się wszyscy do majątności swych. Gdy co przedasz sąsiadowi swemu, abo kupisz u niego, nie zasmucaj brata twego, ale według liczby lat Jubileuszu kupisz u niego, a według porachowania zboża przeda tobie. Im więcej zostanie

lat po Jubileuszu, tym większa będzie zapłata: a im mniej czasu naliczysz, tym tańsze kupno będzie. Czas bowiem zboża przeda tobie. Nietrapcie bracię z pokolenia waszego, ale się niech każdy boi Boga swego, bo ja Pan Bóg wasz. Czyncie przykazania moje, a sądów przestrzegajcie i wypełniajcie je, abyście mogli mieszkać w ziemi bez wszelkiego strachu, ażeby wam ziemia rodziła urodzaje swoje, którychbyście używali aż do sytości, nie bojąc się najazdu od nikogo. A jeśli rzeczenie: Co będziemy jeść siódmego roku, jeśli nie będziemy siać ani zbierać zboża naszego? Dam wam błogosławieństwo moje roku szóstego, i uczyni urodzaj trzech lat: i będziecie siać ósmego roku, a będziecie jeść stare zboże aż do dziewiątego roku: aż się urodzą nowe, jeść będziecie stare. Ziemia też nie będzie przedana na wieczność, bo moja jest, a wyście przychodniowie i kmiecie moi. Przetoż wszelka ziemia osiadłości waszej pod warunkiem wykupienia przedana będzie. Jeśli zubożawszy brat twój przeda majątność swoją, a chciałby bliski jego, może wykupić co on był przedał. A jeśli by nie miał bliskiego, a samby mógł zapłatę na okup naleść, będą porachowane pożytki od tego czasu jako przedał, a co zostanie, odda temu co kupił, i tak odbierze majątność swoją. A jeśli nie najdzie ręka jego, żeby oddał zapłatę, będzie trzymał kupiec, co kupił, aż do roku Jubileuszu. W nim bowiem każde przedanie wróci się do Pana, i do dzierżawcy pierwszego. Ktoby przedał dom w murze miejskim, będzie miał wolność odkupienia, aż się jeden rok skończy. Jeśli nie wykupi, a rok minie, ten, który je kupił, będzie je miał i potomkowie jego

na wieczność, a nie będzie mógł być wykupiony ani w Jubileusz. Ale jeśli dom jest we wsi, która nie ma murów, polném prawem przedan będzie: jeśli pierwój nie będzie wykupione, w Jubileusz wróci się do Pana. Domy Lewitów, które są w mieściech, zawsze mogą być wykupione: jeśli ich nie kupują, w Jubileusz wrócą się do Panów: bo domy miast Lewitkich miasto majątności są między synami Izraelowymi. Ale domy ich na przedmieściu niech nie będą przedane, bo jest osiadłość wieczna. Jeśli zubożeje brat twój, a osłabieje ręka jego, i przyjmiesz go jako przychodnia i gościa, a będzie żył z tobą, nie weźmiesz lichwy od niego, ani więcej niżes dał: bój się Boga twego, żeby żyć mógł twój brat przy tobie. Pieniądzy twoich nie dasz mu na lichwę, i zboża nad zwyż nie będziesz wyciągał. Ja Pan Bóg wasz, którym was wywiódł z ziemi Egypckiej, abym wam dał ziemię Chananejską, a był Bogiem waszym. Jeśli ubóstwem przyciśniony zapreda się tobie brat twój, nie będziesz go cisnął służbą niewolniczą, ale jako najemnik i oracz będzie u ciebie: aż do roku Jubileuszu będzie robił u ciebie, a potem wynijdzie z działkami swými, i wróci się do rodziny i do majątności ojców swoich. Słudzy bowiem moi są, i jam je wywiódł z ziemi Egypckiej: niech nie będą przedawani jako niewolnicy: nietrap go mocą, ale się bój Boga twego. Niewolnik i niewolnica niech wam będzie z narodów, które są w okolicy waszej, i z przychodniów, którzy gościami są u was, abo którzy się z nich urodzą w ziemi waszej, te będziecie mieć za sługi, i prawem dziedziczném podacie je potomkom, i odziedzycie na wieki; ale bra-

cięj waszėj synów Izraelowych nie uciskajcie mocą. Jeśli się zmocni u was ręka przychodnia i gościa, a brat twój zubożawszy przeda się mu, abo któremukolwiek z rodu jego: po zaprzędanu może być odkupion. Który chce z braci jego, odkupi go. I stryj, i stryjeczny brat, i krewny, i powinowaty. A jeśli i sam będzie mógł, odkupi się, obrachowawszy tylko lata od czasu zaprzędanu swego, aż do roku Jubileuszu: a pieniądze, za które był przedan, według liczby lat i jako najemnikowi płacą zrachowawszy. Jeśli więciej lat będzie, które zostają aż do Jubileuszu, wedle tychże odda i okup. A jeśli mało, porachuje się z nim według liczby lat, i odda kupcowi co zostało lat, których pierwój służył, zapłaty wrachowawszy. Nie będzie go dręczył gwałtownie przed oczyma twemi. A jeśli by przez to nie mógł być odkupiony roku Jubileuszu, wynidzie z dziećmi swemi. Moi bowiem służy są synowie Izraelowi, którem wywiódł z ziemi Egypcijskiej.“

Bóg w ustanowieniu roku Jubileuszu miał na celu to, ażeby bogaci nie ucimieźali ubogich, i nie przywodzili ich do nieustannój niewoli, i aby wpoił w ich umysły obowiązek życia z powszechną podległością dla niego, jako najwyższego ich Pana, którego oni byli hołdownikami; żeby zachowali zupełne oderwanie się od rzeczy doczesnych. To prawo było figurą czasu zbawionego, w którym Chrystus powracając do nieba, otworzył do niego wniście ludziom, i umieścił ich w dziedzictwie dóbr wiecznych i wolności, z której grzech ich ogłocił.

Kościół nasz rzymsko-katolicki, na podobieństwo kościoła żydowskiego, u-

stanowił Jubileusz duchowny, przez który szczególnie uwalnia nas od grzechów, i pozwala odpustów kary doczesnej, za pośrednictwem władzy udzielonej mu od Chrystusa, odpuszczania i zatrzymywania. Takowy Jubileusz był ustanowiony od Bonifacego VIII. r. 1245, z warunkiem odbycia podróży do Rzymu, odwiedzenia grobu ŚŚ. Apostołów Piotra i Pawła; i ten odprawiać się miał co sto lat. Pierwszy był obchodzony od Bonifacego r. 1300. Ale imie Jubileuszu było nadane od Sikstusa IV. we dwa lata Jego papieżstwa, przez Bullę, którą ogłosił r. 1473, w której pozwolił Wiernym zupełnego odpustu, nazywając go Jubileuszem. Ale że wiek człowieka rzadko jest setkiem lat uwieńczony, przeto Klemens VI. zniżył Jubileusz do lat 50 r. 1542. Potem Grzegorz XI. ustanowił, aby odprawiał się co 30 lat. Nakoniec Paweł II. uchwalił obchodzić tenże Jubileusz co 25 lat, i tak dotąd się odprawia, jeżeli ważne przeszkody nie nastąpią.

Oprócz dwudziesto-pięcioletniego Jubileuszu, niektórzy Papięże przy swém wyniesieniu na stolicę Apostolską ogłaszali Jubileusz, który z mniejszą uroczystością się zwykł odbywać. Pierwszym był Sikstus V. Po nim ogłosił go Benedykt XIII. r. 1724 d. 10. Czerwca. Pius VIII. r. 1829 d. 18. Stycznia. Grzegorz XVI. d. 2. Grudnia r. 1832. Tenże sam Papięże rozpiisał odpust jubileuszowy d. 22. Lutego 1842 r. z przyczyny zaburzeń w Hiszpanii. (*)

Po śmierci Grzegorza XVI. wyniesiony na stolicę Apostolską Pius IX. ogłosił na cały świat Jubileusz dnia 30. Listopada roku zeszłego, który dla

(*) Obacz Szk. niedz. Rok VII. Nr. 13.

swych obudwóch Archidyecezyj, JW. ksiądz Arcybiskup Gnieźnieński i Poznański Listem pasterskim z dnia 3. Marca r. b. rozpiisał, o czém w przyszłym numerze.

Gospodarstwo domowe.

Syrop z płuc (lekkie) cielęcía, jako środek przeciw suchotom.

Przekład z Ekonoma, pisma wychodzącego w Petersburgu.

Rzecz wyjęta z Gazety W. X. Poznańskiego Nr. 2. r. 1847.

Suchoty płuc należą do najniebezpieczniejszych chorób, zjawiają się bardzo często w klimacie północnym, i niezawodnie u dwietrzecie chorych śmiercią się kończą. Na wiosnę choroba ta jest najniebezpieczniejszą i napada najczęściej ludzi młodych do 25 lat wieku, delikatnej i słabiej budowy ciała.

Do przyczyn tej choroby należą: nagłe zaziębienie piersi, życie siedzące, pisanie w pozycyi pochylonej, przepędzanie nocy bezsennie, nadużycie napojów spirytusowych i rozpalających, szczególnie zimną i wiosną, i rozmaite inne okoliczności, które działając szkodliwie

na bieg krwi, utrudniają proces oddychania. Nadto silne namiętności, smutek, gniew, strach, zbyt ruch ciała, które stają się zgubne przy usposobieniu do suchot, odznaczającem się zwykle delikatną budową ciała, szybkim wzrostem, wzniesionemi do góry łopatkami, okazującem się płuciem krwi, płaskością piersi, cienką szyją, suchym kaszlem, szczególnie z rana, klóciem w piersiach, pod łopatkami, zadychaniem przy wejściu na schody, ostro ograniczonym wybitnym rumieńcem na policzkach i gorącemi dłońmi, szczególnie po obiedzie, nocnymi potami, skłonnością do częstych affekcyj piersiowych i zanieczyszczeń żołądka. — Nie będę się tu rozwodził, że w początkach suchot skuteczne bywa sypianie w obozrze, użycie mchu islandzkiego, wody salcerskiej, octanu, ołowiu, tranu, świeżego udojonego mleka krowiego, koziego, osłego i kobyłego, dla tego, że chcę mówić wyłącznie tylko o użyciu syropu ze świeżych płuc cielęcía, o skuteczności którego przekonałem się kilkakrotnem doświadczeniem. Następujący jest sposób przyrządzenia tego dzielnego lekarstwa.

(Dokończenie nastąpi.)

DONIESIENIE LITERACKIE.

Nakładem Ernesta Günthera w Lesznie i Gnieźnie drukują się i za kilka tygodni opuszczają prasę:

TABLICE ŚCIENNE

podług metody

łączącej naukę czytania z pisaniem

przez

X. F. A. E. Łukaszewskiego.